

har sagt, at han ikke var bleven gjendreven i sin Paastand om Kirkens Eiendomsret, tør jeg ingenlunde modsigge ham; men derimod tør jeg paastaae, at den ærede Landstingsmand ikke har beviist det Mindste ved hvad han har anført, og ikke mere ved hvad han har anført idag, end ved det han har anført ved tidligere Leiligheder. Naar den ærede Landstingsmand har henviist os til Slesvigs Forsatning, saa er jeg dog overbevist om, at han ikke nærer det Ønske, at vor Forsatning skulde ordnes efter Slesvigs, men tværtimod at Slesvigs — og det i en ikke fjern Fremtid — ordnes efter vor Forsatning. Heller ikke kan jeg i mindste Maade samstemme i den ærede Rigsdagsmands Ønske om Indhentning af Høiesterets Betænkning, førend der røres ved Sagen. Jeg troer ikke, der behøves nogen saadan Betænkning; jeg troer, at Sagen er aldeles klar; jeg troer, at den er afgjort ved Bispetiendernes fra alle Sider uansægtede Indflyden i Statskassen. Det er altsaa ikke Rønningens fonden, der er en Hindring for mig for at kunne give Loven min Stemme. Heller ikke er det § 9 saaledes som den nu er affattet. Jeg har ved Sagens tidligere Behandling stemt for et mindre bestemt Forslag, fordi jeg troede, at man derved fik Sagen lettere til at glide, men jeg har angret det, fordi jeg troer, at naar man ønsker, at Aflysning af de overflødige Præstegaardsjorder skal finde Sted, og ikke vil overlade det ganske til Commissionernes Vilkaarlighed, hvor meget der skal blive tilbage, maa en Maalestok være givet, og den maa altid være bestemt. Et Pund, der kan veie et Rispund, er ikke et Pund, og en Rigsdaler, der kan gjælde 5 Rigsdaler, er ingen Rigsdaler; ingen af Delene er nogen Vægt eller Møntbestemmelse. Skal der altsaa være en Maalestok, skal den være bestemt, og dette forhindrer slet ikke, at man paa de forskjellige Steder kan tage Hensyn til alle de locale Forhold. Derimod er jeg enig med den ærede sidste Daler deri, at Bestemmelsen i § 11 indeholder baade en Uretfærdighed og en Vilkærlighed. Det er fuldkommen rigtigt, at Ministeren fradrager en Femtedeel i Beløbet af Doffer og Accidenter, fordi, naar de skulle opføres som en Deel af Præsternes faste Ind-

tægter, saa maa man tage Hensyn til deres Usikkerhed og til de Forandringer, som Befolkningens større eller mindre Tilfredshed med sin Præst kan fremkalde, og ligeledes til at Accidenterne kunne berøve paa tilfældige Omstændigheder. Men naar man vil afløse denne Afgift, er man ikke berettiget til at nedfætte den; thi Provosternes Angivelser kunne umulig være for høie, og naar man derfor trækker en Femtedeel fra, tager man altsaa ligesom en Femtedeel fra dem; ikke at tale om, at disse Indtægter, hvis de vedblive at bestaae, med den stigende Velstand og Folkemængde stedse ville være. Det er altsaa en Uretfærdighed. Og den sidste Bestemmelse om en tvungen Afgjørelse ved kongelig Resolution troer jeg er vilkaarlig. Hvis der var foreslaaet en bestemt Frist, f. Ex. 10 Aar, til at fremme Aflysningen, og at Forholdet skulde ordnes ved Lov, hvor Aflysning ikke havde fundet Sted, skulde jeg ikke have Noget derimod. Da Loven nu ikke gaar herfra til Folkethingets Afgjørelse, men i det Allerhøieste til en første Behandling; da jeg troer at en saadan foreløbig Behandling i Folkethinget vil bidrage til Sagens Fremme, troer jeg med god Samvittighed at kunne sige Ja, idet jeg forbeholder mig aldeles fri Afstemning, naar den engang igjen vender tilbage til dette Thing. Det er min fulde Overbeviisning, at denne Sags Ordning vil være til Gavn, ikke alene for Geistligheden, men ogsaa for Kirken, og naar den ærede tredje Landstingsmand fra Kjøbenhavn (Clausen) har betvivlet, at hans ivrige Ønske om at see en Kirkeforsatning tilveiebragt vilde blive fremmet ved denne Lovs Vedtagelse, saa troer jeg, at han har Uret. Jeg er imod en Kirkeforsatnings Tilblivelse, saalænge de, om jeg saa maa sige, kirkepolitiske Spørgsmaal ikke ere afgjorte. Naar disse Spørgsmaal derimod ere ordnede, vil jeg, og jeg troer Mange, der hidtil have været derimod, være rede til at bidrage Bort til Udførelsen af Grundlovens § 80. Det er altsaa før at tilkjendegive mit Ønske om at see Sagen fremmet, at jeg stemmer for Loven, uagtet jeg, hvis den skulde blive til Lov i den Skikkelse, hvori den nu foreligger, vilde have stor Betænkelighed derved.